Lietas Nr. C29791310
Lietas arhīva Nr. CA-0476-15/33

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 15.jūnijā

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja O.Blūmfelde,

tiesneses I.Ošiņa un M.Bebriša,

ar sekretāriem S.Paradņiku, N.Pustovalovu,

piedaloties prasītāja pilnvarotajai pārstāvei zvērinātai advokātei Baibai Balamai, atbildētāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu DzĪKS "/Nosaukums/" prasībā pret SIA "Evels" par zaudējumu piedziņu sakarā ar DzĪKS "/Nosaukums/" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2011.gada 26.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 28.oktobrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā DzĪKS "/Nosaukums/" (turpmāk – prasītājs) cēlis prasību pret SIA "Evels" (turpmāk – atbildētājs), kurā lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus LVL 4091,30 (EUR 5821,40) un ar tiesāšanos saistītos izdevumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1590., 1772., 1773., 1775., 1779., 1787.pantu.

[1.1] 2011.gada 29.martā prasītājs tiesā iesniedzis prasības pieteikuma papildinājumus (1.sējuma 89.-91.lapa), kuros lūgts piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus LVL 4783,08 (EUR 6805,71) un visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus.

[2] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2011.gada 26.septembra **spriedumu** (1.sējuma 167.-174.lapa) prasība noraidīta.

[2.1] Pirmās instances tiesa secinājusi, ka 2010.gada 4.jūnijā starp pusēm noslēgts uzņēmuma līgums Nr.04.06.2010. un pielikums līgumam Nr.04.06.2010 Nr.1 "Darbu daudzumu saraksts" (1.sējuma 16.-19., 20.lapa), saskaņā ar kuru prasītājs uzdevis un atbildētājs apņēmies /adrese/, veikt šādus jumta remonta darbus:

1) ar saviem spēkiem piegādāt materiālus un iekārtu;

2) teknes un karnīzes skārdu nomainīt pret jaunu, izņemot ēkas šķērsdaļas;

3) skārda jumtu nomainīt pret jaunu no kores līdz teknēm atsevišķās vietās;

4) vietās, kur nav vajadzīga skārda nomaiņa, bet atrasti nelieli skārda bojājumi, veikt remontu ar ruberoidu un citiem materiāliem.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka starp pusēm izveidojušās tiesiskās attiecības, ko regulē Civillikuma nosacījumi, kas izriet no uzņēmuma līguma. Saskaņā ar Civillikuma 2212.pantu ar uzņēmuma līgumu viena puse uzņemas izpildīt otrai par zināmu atlīdzību ar saviem darba rīkiem un ierīcēm kādu pasūtījumu, izgatavot kādu lietu vai izvest galā kādu pasākumu. Tādējādi uzņēmuma līguma priekšmets ir galarezultāta došana. Saskaņā ar Civillikuma 2213.pantu uzņēmējam jāizpilda pasūtījums saskaņā ar līgumu un jānodod pasūtītājam.

Saskaņā ar Civillikuma 2217.panta otro daļu, ja pasūtījums paliek vai nu pavisam neizpildīts vai vismaz nepabeigts, vai ir izpildīts slikti vai citādi nekā pasūtītājs norādījis, tad uzņēmējam jāatlīdzina pasūtītājam nodarītie zaudējumi.

Spriedumā secināts, ka starp pusēm nav strīda, ka līgums ir bijis tiesīgi noslēgts. Strīda pamatā ir atbildētāja nepienācīgi veiktās vai vispār neveiktās darbības.

Lietā nav iesniegts abpusēji parakstīts pušu pieņemšanas-nodošanas akts.

[2.2] Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka prasītājs pamatojis prasību uz Civillikuma 1., 1587.,1590.,1772.,1773., 1775., 1779., 1787.pantu par zaudējumu atlīdzību. Tiesa uzskatījusi, ka būtiski ir ne tikai tiesībpārkāpuma esamība, bet gan saskaņā ar Civillikuma 1775. un 1776.pantu arī zaudējumu atlīdzības apmierināšanai nepieciešamie priekšnoteikumi, tas ir, atbildētāja prettiesiska rīcība, vaina, zaudējumu esamība un apmērs, cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un zaudējumiem, prasītāja tādas pienācīgas rūpības esamība, ar kuru prasītājs centies novērst zaudējumus.

Pirmās instances tiesa uzskatījusi, ka prasītājs nav pierādījis minētos priekšnoteikumus, kas ir zaudējumu atlīdzināšanas pamatā, nav pamatojis kāpēc cietis zaudējumus LVL 4091,30 apmērā, kā tie izpaužas, kā arī būtu rīkojies atbilstoši 2010.gada 4.jūnija līguma 5.6.punktam un sastādījis neatbilstību aktu, norādot trūkumus vai nepilnības. Prasītājs lūdzis piedzīt avansa summu LVL 4000 apmērā, kas netika pielīgts līgumā. Prasība par līguma atcelšanu atbilstoši Civillikuma 1663.pantam, kas paredz, ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšana, tad viņš var prasīt tā atcelšanu, nav celta un kā izriet no prasītāja pārstāves paskaidrojumiem, atbildētājs ir uzsācis darbus un daļēji tos arī veicis. Minētais izriet no 2010.gada 29.jūlija pretenzijā Nr.33/10 norādītā, ka darbinieku brigāde strādāja 3 dienas; 2010.gada 9.jūlijā no pulksten 9.30 līdz 18.00, 2010.gada 10.jūlijā no pulksten 9.30 līdz 16.00, 2010.gada 12.jūlijā no pulksten 9.30 līdz 12.00 (1.sējuma 54.lapa), kā arī prasītāja pārstāves rakstveida paskaidrojumiem, ka 2010.gada 11.augustā /pers. E/ atveda citu brigadieri (/pers. F/) un iepazīstināja viņu ar darba apjomu. Jaunā brigāde strādāja 11 dienas augustā un 4 dienas septembrī. No 2010.gada 29.jūlija pretenzijas, kā arī 2010.gada 30.augusta pretenzijas Nr.39/10, secināts, ka daļēji tika iegādāts arī jumta seguma materiāls. Pretenzijā norādīts, ka prasītājs nepiekrīt norādītajam piegādātajam materiāla daudzumam 574 kv.m, jo pēc viņu aprēķina piegādātā materiāla (skārda) daudzums - 535 kv.m,

pēc līguma jābūt - 695 kv.m., parāds - 160 kv.m (1.sējuma 57.lapa).

Pirmās instances tiesa no iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem secinājusi, ka nevienā no pretenzijām nav norādīts termiņš, līdz kuram atbildētājam būtu jānovērš trūkumi, kā to paredz uzņēmuma līguma 5.6.punkts.

Tiesa konstatējusi, ka lietā nav pierādījumu, kādi darbi un kādā apmērā naudas izteiksmē ir veikti.

Prasītāja pārstāve apstiprinājusi atbildētāja pārstāvja iebildumus, ka atbildētāja pārstāvis netika aicināts apsekot kāpņu telpas 2010.gada 5.septembrī un 2010.gada 27.septembrī, tādējādi atbilstoši Civilprocesa likuma 104.panta otrajai daļai, pirmās instances tiesa atzinusi minēto faktu par pierādītu, ka prasītājs nav ievērojis līguma 7.2.punktu, kas paredz kārtību kādā izpildītājs novērš konstatētos defektus, proti, ja pasūtītājs konstatē bojājumus, par to tiek paziņots izpildītājam, norādot laiku, kad jāierodas uz apskates un defektu aktu sastādīšanu, bet pretēji minētajam, prasītājs neinformēja atbildētāju ne mutiskā, ne rakstiskā veidā.

Kā izriet no noslēgtā līguma 1.1.3.punkta, atbildētājs apņēmies skārda jumtu nomainīt pret jaunu no kores līdz teknēm atsevišķās vietās, tādējādi apņēmies izremontēt tikai daļu jumta un kā izriet no eksperta /pers. G/ jumta seguma remonta un atsevišķu jumta detaļu nomaiņas darbu izpildes kvalitātes un tehniskā stāvokļa novērtēšanas, jumiķu darbi izpildīti neatbilstoši defektu aktu norādījumiem pēc apjoma un novietojuma. Ieteicams tomēr nomainīt visu veco jumta segumu, kas garantēs jumta normālu stāvokli (1.sējuma 38.-40.lapa).

Lietā defektu akts, kas sastādīts, apsekojot objektu pirms līguma noslēgšanas, piedaloties abām pusēm, nav iesniegts. 2010.gada 27.oktobra defektu akts sastādīts bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes (1.sējuma 115.lapa).

Uzņēmuma līguma 4.7.punkts paredz iespēju apstādināt darbu, ja darba procesā noskaidrojas, ka sagaidāms vai iestājas negatīvs rezultāts, šajā gadījumā abas līgumslēdzēju puses noskaidro turpmākas darbības virzienu.

No lietā esošā 2010.gada 5.septembra akta Nr.7 komisija secinājusi, ka /adrese/, 1.kāpņu telpas noliešanas iemesls ir SIA "Evels" nekvalitatīvi izpildītie jumta seguma remontdarbi (1.sējuma 94.lapa).

Prasītājs nav apstādinājis darbu, bet gan no 2011.gada 7.septembra brīdinājuma Nr.40/10 izriet, ka ņemot vērā, ka ir iestājies saulains un sauss laiks (no 06.09.2010), kas labvēlīgs turpināt jumta seguma remontu darbus, lūdzis steidzīgi turpināt iesāktos darbus (1.sējuma 58.lapa).

Tādējādi pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītājs, noslēdzot līgumu tikai par daļēju jumta nomaiņu, kā arī neapstādinot darbu, ir pieļāvis zaudējumu nodarīšanas iespēju, bet saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu cietušais nevar prasīt atlīdzību, ja viņš pats varējis zaudējumus novērst, ievērojot pienācīgo rūpību (1646.p.).

Apkopojot izklāstīto, pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasītājs nav pierādījis atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai sava prasījuma pamatotību, tas ir, faktiski nodarīto zaudējumu apmēru, kā arī ir pieļāvis zaudējumu nodarīšanas iespēju, neievērojot pienācīgu rūpību, līdz ar to prasība ir noraidāma.

[3] Par minēto spriedumu prasītājs iesniedzis **apelācijas sūdzību** (1.sējuma 175.-178.lapa), kurā lūgts apmierināt prasību pret atbildētāju un piedzīt no atbildētāja visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus.

[3.1] Apelators uzskata, ka spriedums ir nepamatots un neatbilst lietas materiāliem. Tiesa ir ņēmusi vērā tikai atbildētāja paskaidrojumus, spriedumā nav norādījusi, kāpēc atbildētāja paskaidrojumiem devusi priekšroku salīdzinājumā ar prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem.

[3.2] Par nepamatotu uzskata atbildētāja viedokli un pirmās instances tiesas secinājumu, ka zaudējumi radušies prasītāja vainas dēļ, un to, ka uzklājot jumta segumu, tas savienojuma vietās nav hermētiski jāsavieno. Šāds uzskats ir pretrunā ar LBN un jumtu ieklāšanas normatīviem.

Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs saņēma naudu, uzsākot darba uzņēmuma līguma attiecības ar prasītāju. Darbs tika uzsāks, daļēji atvesti materiāli jumta segumam, no kā var secināt, ka darbu neveica līdz galam, t.i. darbs - jumta segums nav uzklāts, kā rezultātā atbildētājam arī jāsedz zaudējumi, kas nodarīti prasītājam jumta seguma neuzklāšanas rezultātā. Saskaņā ar noslēgtā Līguma 2.1.punktu darbu veikšanas termiņš tika pielīgts 90 darba dienas pēc avansa saņemšanas. Avansa summa, atbilstoši Līguma 4.2.punktam, tika noteikta LVL 4000, t.sk. PVN 21%. Avansa maksājums atbildētājam tika pārskaitīts 2010.gada 4.jūnijā, ko apliecina bankas izdruka. Nepamatots ir atbildētāja viedoklis, ka prasītājs kā pasūtītājs uzrādīja pretenzijas tikai tad, kad vajadzēja parakstīt aktu par paveikto darbu pieņemšanu. Minētais viedoklis neatbilst patiesībai un ir pierādīts pilnīgi pretējais - ka prasītājs nepārtraukti ir vēlējies sazināties ar atbildētāju un vēlējies sastādīts defektu aktu, uz ko atbildētājs nekādā veidā nav reaģējis.

[3.3] Nosakot zaudējumu apmēru sakarā ar to, ka jumta remonts netika veikts kvalitatīvi un rezultātā prasītajam bija jāslēdz jauns līgums par šo pašu darbu veikšanu un atbildētāja nepamatoti nekvalitatīvi ieklātā jumta seguma noņemšanu un labošanu.

Prasītājs uzskata, ka zaudējumi ir radušies atbildētāja neuzmanības un neprasmes dēļ. Starp pusēm tika noslēgts uzņēmuma līgums Civillikuma 2212.panta izpratnē, kurā bija noteikti pušu pienākumi.

[3.4] Pirmās instances tiesa spriedumā ir pretrunīgi vērtējusi faktu, ka atbildētājs ir veicis nepilnīgu jumta seguma remontu, to daļēji nomainot, taču darbus nepaveicot galam, ko tiesas ieskatā apliecina fakts, ka nav sastādīts neatbilstību akts, kurā ir norādīti trūkumi un nepilnības. Tiesa nav ņēmusi vērā, ka no prasītāja puses ilgstoši tika veikta vienpusēja sarakste ar atbildētāju un nesaņemot nekādu rakstveida atbildi, tika pieaicināti eksperti, kas novērtēja uzsākto un nepabeigto jumta remonta darbu izpildi. Minētie dokumenti ir tiesas rīcībā, tomēr tiesa šos atzinumus spriedumā nav vērtējusi un līdz ar to ir nonākusi pie nepareiziem secinājumiem.

[3.5] Spriedumā norādīts uz līguma 5.6.punktu, kas noteic, ka atbildētāja izpildīto darbu trūkumi un/vai nepilnības, ir jānovērš, pusēm vienojoties un nosakot novēršanas termiņus. Uzskata, ka tiesa ir nepareizi norādījusi, ka tikai prasītāja pienākums bija noteikt termiņus nepilnību novēršanai, neņemot vērā to, ka atbildētājs uz prasītāja sniegtajām pretenzijām neatbildēja un darbus neizpildīja, nemaz pat neieradās pie prasītāja, lai rastos tāda iespēja saskaņot termiņus. Viens no faktiem, kas apliecina, ka no atbildētāja puses darbi nav izpildīti kvalitāti ir tas, ka ziemas laikā bēniņu telpā sniegs un sakrājas sniega kupenas, tiesas ieskatā liecina par to, ka jumta nomaiņas darbi no atbildētāja puses varētu būt veikti

pienācīgi, neradot prasītajam zaudējumus.

[3.6] Prasītājs norāda, ka prasība ir noraidīta vadoties tikai un vienīgi pēc atbildētāja uzskatiem, bez jebkādiem pierādījumiem. Tieši atbildētājs nav sniedzis pierādījumus kādus darbus un kādā apmērā naudas izteiksmē ir veicis. Neviens cits pierādījums tam, ka prasītāja jumta segums nav nomainīts tieši atbildētāja bezdarbības rezultātā, augšējo stāvu dzīvokļu īpašniekiem joprojām dzīvoklī ir slapjas sienas, kāpņu telpās ir nopludinātas sienas, kā rezultātā prasītājam ir radušies zaudējumi, izņemot prasītāja iesniegtos pierādījumus. Pastāvot iepriekš norādītajiem apstākļiem, spriedums ir taisīts uz atbildētāja mutiski sniegtajiem iebildumiem, neesot pierādījumiem, kas apliecina atbildētāja paveikto darbu kvalitāti, tāpēc spriedumu nevar uzskatīt par pareizu. Prasītājs iesniedzis tiesai pierādījumus, tajā skaitā arī aktus un ekspertu atzinumus un paļāvās uz atbildētāja godaprātu un taisnīgu, nevis klaju faktu sagrozīšanu tikai un vienīgi sev par labu.

[3.7] Prasītājs atsaucas uz Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu un 9.pantu. Norāda, ka savu prasījumu par zaudējumu LVL 4783,08 apmērā piedziņu, ir pamatojis uz to, ka ir samaksāts avansa maksājums par darbu veikšanu, samaksāts ekspertiem par neizpildīto darbu konstatēšanu, papildus pieaicināts cits uzņēmums, lai veiktu atbildētāja neizpildīto darbu trūkumu novēršanu, kas pilnā apmērā pierāda zaudējumu esamībai prasības summas apmērā.

[3.8] Uzskata, ka pirmās instances tiesas spriedumā ir nepareizi norādīts, ka prasītājam nodarītie zaudējumi ir radušies tādēļ, ka noslēgts tika līgums tikai par daļēju jumta nomaiņu, kā rezultātā prasītājs, pēc tiesas ieskata, pats varēja zaudējumu novērst, ievērojot pienācīgu rūpību, neņemot vērā atbildētāja bezdarbību vai nepienācīgo rīcību, neizpildot ar līgumu uzņemtos pienākumus.

[3.9] Zaudējumu summa, kas prasītājam ir radusies no atbildētāja puses, ir konstatēta arī atbilstoši Civilprocesa likuma 128.pantam. Tiesa, atzīstot, ka prasība ir noraidāma un no atbildētāja nav piedzenami zaudējumu, spriedumā ir nepareizi norādījusi, ka nav konstatējusi visus četrus zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumus, atsaucoties uz Civillikuma 1775.pantu. Civillikuma 1776.pants nosaka, kādos gadījumos jāatlīdzina zaudējumi - un tam ir 4 priekšnosacījumi (atlīdzība pamati): kādas personas prettiesiska rīcība-darbība vai bezdarbība, šīs personas vaina, zaudējuma esamība un konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp personas prettiesisku rīcību un zaudējumiem, un visi šie priekšnosacījumi tika norādīti prasībā, prasītāja sniegtajos paskaidrojumus, bet spriedumā tie nav atspoguļoti.

Tikai cēlies, faktiski pastāvošs zaudējums ir jāatlīdzina. Prasītājs ir lūdzis tiesu piedzīt zaudējumus, tomēr prasītāja paskaidrojumi un iesniegtie pierādījumi šādā aspektā nav vērtēti un līdz ar to tiesa ir nonākusi pie nepareiza sprieduma taisīšanas.

[3.7] Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 8.panta pirmo daļu, prasītājs norāda, ka tiesas rīcībā nav neviena pierādījuma, un tāpēc ir nesaprotams pamatojums tiesas izdarītajam secinājumam, ka prasītājam vajadzējis apstādināt darbus, ja darba procesā noskaidrojas, ka sagaidāms vai iestājas negatīvs rezultāts, un abas līgumslēdzējpuses noskaidro turpmāko darbības virzienu. Atbildētājs savas saistības saskaņā ar noslēgto līgumu pildīja nepienācīgi, radot kaitējumu un zaudējumus prasītājam. Prasītājs uzskata, ka atbildētājs ir radījis zaudējumus, kas ir pierādīti ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem un sniegtajiem

paskaidrojumiem pilnā apmērā. Tiesas norādījums uz to, ka atbildētājs ir pildījis pušu starpā noslēgto līgumu ir pretrunā gan ar atbildētāja iesniegtajiem pierādījumiem, gan prasītāja sniegtajiem paskaidrojumiem, gan lietas materiāliem to kopumā.

[4] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 4.jūnija spriedumu (1.sējuma 192.-197.lapa) prasība apmierināta. Piedzīti no SIA "Evels" par labu DzĪKS "/Nosaukums/" zaudējumi LVL 4783,08 un tiesāšanās izdevumi LVL 622,46, kopā LVL 5405,54.

Piedzīti no SIA "Evels" par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi LVL 2,18.

Noteiktas DzĪKS "/Nosaukums/" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt 6% (seši procenti) no piedzītās zaudējumu summas LVL 4783,08.

[5] Izskatot SIA "Evels" kasācijas sūdzību (1.sējuma 199.-201.lapa), Augstākās tiesas Civillietu departaments ar 2014.gada 30.septembra spriedumu (1.sējuma 208.-213.lapa) nosprieda atcelt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 4.jūnija spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Atmaksāta SIA "Evels" drošības nauda EUR 284,57.

[6] 2015.gada 25.martā Rīgas apgabaltiesā saņemti prasītāja **prasības aprēķina precizējumi** (1.sējuma 246.-247.lapa), kuros norādīts, ka zaudējumu apmērs ir EUR 7831,39, kas sastāv no avansa maksājuma EUR 5691,49 (LVL 4000), eksperta pieaicināšanu EUR 105,29 (LVL 74), no izdevumiem par vēstuļu sūtīšanu SIA "Evels" EUR 30,31 (LVL 21,30), saskaņā ar 25.10.2010 uzņēmumu līgumu ar SIA "Alvitens", kas veica remontdarbus EUR 661,04 (LVL464,58), nepieciešamajām izmaksām par remontdarbu veikšanu otrajā kāpņutelpā EUR 227,62 (LVL 159,97), samaksātiem tiesas izdevumiem par prasības pieteikumu un apelācijas sūdzības iesniegšanu EUR 885,68 (LVL 622,46), izdevumiem remontdarbu veikšanai /adrese A/ EUR 92,38 (LVL64,93) un izdevumiem par advokāta pakalpojumiem EUR 140.

[6.1] 2015.gada 5.maijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi par prasības pieteikuma precizējumiem (1.sējuma 250.-251.lapa).

[7] **Tiesas sēdē** prasītāja pilnvarotā pārstāve zvērināta advokāte B.Balama uzturēja prasību un apelācijas sūdzību uz apelācijas sūdzībā, prasībā un prasības precizējumos norādītiem apstākļiem. Lūdza apmierināt prasību.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotais pārstāvis apelācijas sūdzību uzskatīja par nepamatotu un prasību neatzina.

Motīvu daļa

[8] Civillietu tiesu kolēģija, uzklausījusi lietas dalībniekus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka apelācijas sūdzība ir iesniegta nepamatoti un prasība ir noraidāma.

[9] Civilprocesa likuma 426.panta pirmajā daļā noteikts, ka apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Apelators ir pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu pilnībā.

Ar Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 30.septembra spriedumu (1.sējuma 208.-

213.lapa) atcelts Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 4.jūnija spriedums, ar kuru prasība apmierināta, un nodota lieta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesai.

Civilprocesa likuma 476.pants noteic, ka likuma tulkojums, kas izteikts kasācijas instances tiesas spriedumā, ir obligāts tiesai, kas šo lietu izskata no jauna.

Ievērojot minēto, Civillietu tiesu kolēģija izskata lietu pēc būtības.

Civillietu tiesu kolēģija, novērtējot prasību par zaudējumu piedziņu, ņem vērā Civillietu departamenta norādes par pierādījumu pārbaudi un novērtēšanu.

[10] Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, apelācijas instances tiesa uzskata par nepieciešamu norādīt, ka tie nedod pamatu pārskatīt pirmās instances tiesas sprieduma motīvus un apmierināt prasību.

[11] Lietas faktiskie apstākļi, par kuriem strīds nepastāv.

[11.1] Starp pusēm 2010.gada 4.jūnijā noslēgts Uzņēmuma līgums Nr.04.06.2010. un pielikums līgumam Nr.04.06.2010 Nr.1 "Darbu daudzumu saraksts" (1.sējuma 16.-19., 20.lapa), saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmies izpildīt jumta remonta darbus dzīvojamā mājā /adrese/, par summu LVL 7824,01.

[11.2] Remonta darbu izpildes termiņš, pusēm vienojoties, tika noteikts 90 darba dienas, skaitot no avansa saņemšanas un akta par objekta nodošanu izpildītājai parakstīšanas dienas. Objekts nav ticis nodots pasūtītājam atbilstoši līguma noteikumiem.

Lietā nav iesniegts abpusēji parakstīts pušu pieņemšanas-nodošanas akts.

[11.3] Prasītājs, atbilstoši pušu norunai, 2010.gada 4.jūnijā atbildētāja norēķinu kontā iemaksājis avansu LVL 4000.

[12] Strīda pamatā ir atbildētāja nepienācīgi veiktās vai vispār neveiktās darbības, izpildot saistības, kas izriet no Uzņēmuma līguma.

[13] Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

[14] Prasītājs ir cēlis prasību par zaudējumu piedziņu, kas precizēta 2015.gada 25.martā (1.sējuma 246.lapa), norādot, ka zaudējumu apmērs EUR 7831,39 sastāv no: 1) LVL 4000 (EUR 5691,49) – SIA "Evels" samaksātais avanss; 2) LVL 74 (EUR 105,29) – samaksa būvinženierim /pers. G/ par novērtējuma izgatavošanu; 3) LVL 21,30 (EUR 30,31) – pasta un dokumentu sagatavošanas izdevumi, 4) LVL 464,58 (EUR 661,04) – samaksa SIA „Alvitens" par veiktajiem darbiem; 5) LVL 159,97 (EUR 227,62) – izdevumi par appludināto dzīvojamo telpu remontu; 6) LVL 64,93 (EUR 92,39) – izdevumi par tāmes sastādīšanu; 7) LVL 622,46 (EUR 885,68) tiesāšanās izdevumi; 8) EUR 140 izdevumi par advokāta pakalpojumiem, pavisam kopā EUR 7831,39.

[15] Civillikuma 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu. Savukārt Civillikuma 1772.pantā noteikts, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Senāts atzinis, ka minētās tiesību normas mērķis ir noteikt jau cēlušos zaudējumu veidus. Atbilstoši

normas saturam cēlušies zaudējumi var būt divu veidu – tagadējās mantas samazinājuma un sagaidāmās peļņas atrāvuma veidā. Tagadējās mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi. Ķermeniskās lietas īpašnieks tā rezultātā cieš zaudējumus, jo bojājumu dēļ attiecīgā lieta ir zaudējusi savas sākotnējās īpašības. Nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā *(Sk. Senāta 2008.gada 29.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-332/2008, 2010.gada 21.aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-117/10)*.

Kā izriet no sprieduma, pirmās instances tiesa nav atzinusi, ka šajā gadījumā zaudējums ir cēlies un tātad dod tiesības uz atlīdzību.

[16] Juridiskajā literatūrā norādīts, ka: „Zaudējumu atlīdzības pienākums rodas sakarā ar neatļautu darbību. Tādēļ tās pamatā ir (..): 1) nodarītāja prettiesiska rīcība, 2) zaudējumu esamība, 3) cēloniskais sakars" *(sk. Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 217.lpp.)*.

Lai konstatētu atbildētāja prettiesisko rīcību, kas izpaudusies kā pielīgto saistību nepildīšana jeb arī to pildīšana nepienācīgā kārtā, prasītājam atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Šādos apstākļos ir nepieciešams konstatēt vai šo zaudējumu nodarīšanā ir vainojams atbildētājs, proti, vai zaudējumi prasītājam nodarīti atbildētāja vainas dēļ, kuras pamatā bijusi tā prettiesiska rīcība, kura ir cēloniskā sakarā ar nodarītajiem zaudējumiem.

[17] Neatļauta darbība civiltiesībās var izpausties gan līguma vai cita darījuma pienākumu nepildīšanā, gan ārpuslīgumiskā citas personas aizskārumā (deliktā). Prettiesiska ir līguma nepildīšana vispār, kā arī tā izpildes nokavējums, citu līguma noteikumu, piemēram, par kvalitāti, par samaksu, nepildīšana *(sk. Kalvis Torgāns. Saistību tiesības. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 151.lpp.)*.

Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā strīdus gadījumā tiek runāts par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu sakarā ar lietas bojājumu, tādēļ kā pierādījums zaudējumu apmēram kalpos iepriekšējā lietas stāvokļa atjaunošanai nepieciešamo līdzekļu aprēķins.

[18] Kā norādījis Augstākās tiesas Civillietu departaments 2014.gada 30.septembra spriedumā lietā SKC-148/2014, tiesai, pamatojot prasītāja zaudējumu apmēru, nepietiek tikai ar kopsummas nosaukšanu, bet ir plašāk jāaplūko katra no prasības pieteikumā pieminētajām pozīcijām, nepieciešamības gadījumā, lūdzot prasītājam precizēt prasības summu.

[18.1] Civillietu tiesu kolēģija vērtējusi prasības pieteikumā un tā precizējumos iekļauto zaudējumu atlīdzības aprēķinu un noskaidrojusi un to tiesas sēdē apstiprinājusi prasītāja pārstāve, ka atbildētājs ir izpildījis apmēram 80% no Uzņēmuma līguma nosacījumos paredzētā darba apjoma (tāme Nr.1) un pēc prasītāja aprēķina piegādājis tam skārdu (valcprofilu) 535 kv.m (lietas 1.sējuma 57.lapa). Arī no 2010.gada 29.jūlija un 2010.gada 30.augusta pretenziju teksta secināms, ka jumta segums daļēji tika piegādāts, tādējādi secināms, ka vismaz šādā daudzumā skārds ir piegādāts un par to strīds nepastāv.

[18.2] Ar Uzņēmuma līguma 1.1.3.punktu pierādīts, ka atbildētājs apņēmies ar saviem spēkiem piegādāt prasītājam materiālus un iekārtu, izremontēt tikai daļu jumta, nomainot skārdu pret jaunu atsevišķās vietās no kores līdz teknēm, bet vietās, kur nav vajadzīga skārda nomaiņa, bet atrasti nelieli skārda bojājumi, bija jāveic remonts ar citiem materiāliem (ruberoīdu), kā arī apņēmies nomainīt teknes un karnīzes skārdu, izņemot ēkas šķērsdaļas.

No būvinženiera /pers. G/ jumta seguma darbu izpildes kvalitātes un tehniskā stāvokļa novērtēšanas atzinuma izriet, ka jumiķu darbi izpildīti neatbilstoši defektu aktu norādījumiem. Minētajā aktā ieteikts nomainīt visu veco jumta segumu, kas garantēs tā normālu stāvokli (1.sējuma 38.-40.lapa).

Savukārt no jumiķu amata meistara /pers. N/ 2010.gada 1.septembra atzinuma secināms, ka skursteņu pieslēguma remonts, kas veikts izmantojot ruļļu materiālu, ir vērtējams kā īslaicīgs risinājums; (..) skursteņi ir katastrofālā stāvoklī, kas apdraud jumta segumu, gan gājējus; (..) jumta nomaiņa notiek selektīvi, atstājot sarežģītākās vietas ar veco skārdu, kas nav pieļaujams, jo kvalitatīvi savienot jauno un veco skārdu nevar, jo tas lūzt, kā arī nevar atstāt pieslēgumus ar ruļļu materiālu.

[18.3] Vērtējot prasību daļā par samaksātā avansa LVL 4000 (EUR 5691,49) piedziņu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pušu pielīgtās saistības daļēji izpildītas, atbildētājam piegādājot jumta segumu un izpildot darbus. Lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka atbildētāja uzklātais jumta segums būtu demontēts un atdots atbildētājam, kaut vai metāllūžņu veidā. Tiesas sēdē prasītāja pārstāve apstiprināja, ka demontētais jumta segums atbildētājam nav atdots. Tāpat nav strīda, ka atbildētājs ir veicis arī citus darbus, tai skaitā ēkas jumta daļas vecā seguma, tekņu un karnīzes demontāžu.

Lietā ir pierādījumi, ka atbildētājs daļēji izpildīja līguma noteikumus un paziņoja prasītājam par darbu pieņemšanas sākumu. Savukārt, 2010.gada 27.augustā, saņemot pieņemšanas aktu, prasītājs atsakās parakstīt to, norādot, ka nav izpildīti daži darbi (1.sējuma 57.lapa). Neveikto darbu apjoms nav norādīts.

Pie šādiem apstākļiem nav pamatota avansa maksājuma LVL 4000 (EUR 5691,49) iekļaušana zaudējumu aprēķinā (1.sējuma 246.lapa), tādēļ prasība šajā daļā ir noraidāma.

[19] Civillietu tiesu kolēģija konstatējusi, ka apsekojot objektu pirms Uzņēmuma līguma noslēgšanas, abas puses jumta defektu aktu nav sastādījušas. Atbildētāja pārstāvis nav uzaicināts piedalīties pie jumta apsekošanas (ekspertīzes) veikšanas, arī 2010.gada 5.septembra akts Nr.7 "Par kāpņu telpu noliešanu", 2010.gada 27.septembra akts Nr.8 "Par bēniņu noliešanu" un 2010.gada 27.oktobra defektu akts sastādīts bez atbildētāja pārstāvja klātbūtnes (1.sējuma 94., 97., 115.lapa).

Šādos apstākļos secināms, ka prasītājs nav ievērojis Uzņēmuma līguma 7.2.punkta nosacījumus, kas paredz kārtību kādā izpildītājs novērš konstatētos defektus, proti, ja pasūtītājs konstatē bojājumus, par to tiek paziņots izpildītājam, norādot laiku, kad jāierodas uz apskates un defektu aktu sastādīšanu, bet pretēji minētajam prasītājs neinformēja atbildētāju.

[20] Nav pierādīts apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildums, ka laikā no 2010.gada oktobra līdz 2011.gada februārim lietus ūdeņu un sniega nodarītie bojājumi ir saistīti ar atbildētāja veikto darbu kvalitāti, jo šajā periodā darbus veica SIA "Alvitens", tādēļ izdevumi par appludināto dzīvojamo telpu remontu LVL 159,97 (EUR 227,62) nav iekļaujami zaudējumu aprēķinā.

[21] Nav pamatots apelācijas sūdzības iesniedzēja iebildums, ka atbildētājam bija jāveic logu apdares darbi un jāapstrādā jumta skārda savienojuma vīles, jo līgumam pievienotajā tāmē šie darbi nav minēti (1.sējuma 20.lapa). Turklāt līguma 4.6.punkts paredz, ka par pasūtījuma izpildes apjomu maiņu pusēm jāvienojas atsevišķi, kas atbilst Civillikuma 1589.pantā noteiktajam.

[22] Nav balstīts uz pierādījumiem apelācijas sūdzības iesniedzēja arguments, ka SIA "Alvitens" laboja atbildētāja nekvalitatīvi izpildītos jumta remontdarbus, jo ar prasītāja un apelācijas sūdzības iesniedzēja pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē pierādīts, ka SIA "Alvitens" veica remontdarbus arī ēkas citā jumta sektorā, neprecizējot pārklāšanās vietas. Turklāt ņemams vērā, ka pušu noslēgtajā Uzņēmuma līgumā nebija paredzēts, ka atbildētājs veiks darbus, piemēram, valcētā jumta profila remontu un skursteņu iestrādi uz jumta kores, kas bija paredzēti starp prasītāju un SIA "Alvitens" noslēgtajā Uzņēmuma līgumā, tādēļ EUR 661,04 iekļaušana zaudējumu aprēķinā (1.sējuma 248.lapa) nav pamatota.

[23] Pamatots atbildētāja iebildums, ka nevienā no pretenzijām nav norādīts termiņš, kurā atbildētājam būtu jānovērš trūkumi, kā to paredz Uzņēmuma līguma 5.6.punkts, ka motivēta atteikuma gadījumā, ja trūkumi un/vai nepilnības izpildītājos darbos radušās izpildītāja vainas dēļ, izpildot neatbilstoši šī līguma noteikumiem, līdzēji vienojas par nepilnību novēršanu un sastāda neatbilstības aktu, norādot novēršamās nepilnības un to novēršanas termiņus (1.sējuma 18.lapa).

[24] Starp pusēm noslēgtā Uzņēmuma līguma 4.7.punkts paredz iespēju apstādināt darbu, ja darba procesā noskaidrojas, ka sagaidāms vai iestājas negatīvs rezultāts, šajā gadījumā abas līgumslēdzēju puses noskaidro turpmākas darbības virzienu.

Prasītājs nav apstādinājis darbu, kad ar 2010.gada 5.septembra aktu Nr.7 (1.sējuma 94.lapa) secinājis, ka 1.kāpņu telpas noliešanas iemesls ir atbildētāja veiktie jumta seguma remontdarbi, bet ar 2011.gada 7.septembra brīdinājumu Nr.40/10 aicinājis atbildētāju steidzīgi turpināt iesāktos darbus (1.sējuma 58.lapa).

Civillietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas atzinumam, ka prasītājs, noslēdzot līgumu tikai par daļēju jumta nomaiņu, kā arī nepārtraucot atbildētāja darbu, ir pieļāvis zaudējumu nodarīšanu iespēju un saskaņā ar Civillikuma 1776.pantu cietušais nevar prasīt atlīdzību, ja viņš pats varējis zaudējumus novērst, ievērojot pienācīgo rūpību (1646.p.).

[25] Civillietu tiesu kolēģijas ieskatā zaudējumu patiesais apmērs nav pierādīts, tātad nav arī pierādīta zaudējumu esamība prasības pieteikumā ar papildinājumiem norādītajā apmērā.

[26] Lietā esošie pretrunīgie pierādījumi neliecina, ka prasītāja pretenziju pamatā būtu atbildētāja prettiesiska rīcība, tātad nav pierādīta cēloniskā sakarība starp atbildētāja rīcību un esošajiem prasītāja zaudējumiem.

[27] Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka pārējiem apelācijas sūdzības argumentiem nav būtiskas nozīmes strīda izšķiršanā.

Pirmās instances tiesa vispusīgi pārbaudījusi lietas apstākļus un devusi tiem pareizu juridisko novērtējumu, tādēļ prasība pamatoti noraidīta.

[28] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa

piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Ievērojot to, ka apelācijas sūdzība iesniegta nepamatoti un prasība noraidīta, prasītājam netiek atlīdzināti samaksātie tiesas izdevumi.

[29] No Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas redzams, ka Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem pirmajā un apelācijas instancē ir EUR 10,85. Ievērojot to, ka prasītājs, iesniedzot prasību, ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (LVL 3,30), nesamaksātā daļa – EUR 6,15, ir piedzenama valsts ienākumos no prasītāja.

[30] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu prasītājam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par naudas summas piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

prasību noraidīt.

Piedzīt no DzĪKS "/Nosaukums/", reģ.Nr.40003495702, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,15 (seši *euro* un 15 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C29791310 (CA-0476-15/33), prasītājs "DzĪKS /Nosaukums/".

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 10.jūlijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(personiskais paraksts)	O.Blūmfelde
Tiesnese	(personiskais paraksts)	I.Ošiņa
Tiesnese	(personiskais paraksts)	M.Bebriša